

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 017147 16 Uvp
Banjaluka, dana 26. jula 2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrka i Edine Čupeljić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi tužioca D.P. iz B., kojeg zastupa punomoćnik Č.J. advokat iz B., protiv rješenja tuženog Ministarstva broj: ... od 21. jula 2015. godine, u predmetu utvrđivanja statusa ratnog vojnog invalida i prava po tom osnovu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 017147 15 U od 18. aprila 2016. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 26. jula 2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 1.125 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom se odbija tužba protiv uvodno označenog akta tuženog, koji je donesen u izvršenju presude Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 11 0 U 010181 14 Uvp od 16. aprila 2015. godine, a u predmetu revizije, kojim se poništava rješenje Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grada B., broj: ... od 02. marta 2009. godine i rješava tako da se tužiocu i dalje priznaje svojstvo ratnog vojnog invalida (RVI) osme kategorije sa 40% vojnog invaliditeta (pravilno: šeste kategorije sa 60% invaliditeta), po osnovu oboljenja ispoljenog vršeći vojnu dužnost kao pripadnik oružanih snaga Republike Srpske, s pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 24% od zakonom utvrđene osnovice počev od 01. maja 2008. godine do 20. jula 2012. godine, a od 21. jula 2012. godine, pa nadalje dok postoje zakonom ispunjeni uslovi svojstvo RVI osme kategorije sa 40% vojnog invaliditeta po istom osnovu, s pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 9% od osnovice, sa početkom isplate od 01. avgusta 2012. godine, pa dok postoje zakonom propisani uslovi, odnosno trajno. Prvostepenim rješenjem tužiocu je bio priznat status RVI šeste kategorije sa 60% invaliditeta, s pravom na ličnu invalidninu od 24% od osnovice počev od 01. maja 2008. godine pa nadalje i tim rješenjem je zamijenjeno rješenje istog organa od 18. oktobra 2005. godine.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je tuženi u ponovnom postupku otklonio nedostatke u postupku na koje je presudom ukazano, tako što je uputio tužioca na pregled pred drugostepenu ljekarsku komisiju koja je dala nalaz i mišljenje broj: ... od 18. juna 2015. godine i dopunu istog od dana 16. jula 2015. godine radi procjene psihičkog oboljenja tužioca. Na osnovu medicinske dokumentacije iz perioda učešća u ratu i kasnijih nalaza kardiologa i psihijatra, komisija utvrđuje da su uspostavljene dijagnoze: Stabilna angina

pektoris, visok krvni pritisak, poremećaj ritma srca i povišena vrijednost masnoće u krvi. Po osnovu oboljenja srca sa poremećajima srčanog ritma, oštećenje organizma tužioca cijeni po T-246.-70% Liste procenata i uz primjenu člana 10. stav 1. i 2. Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 22/93, u daljem tekstu: Pravilnik), utvrđuje da se radi o oboljenju koje je multifaktorijalno uslovljeno. Zbog činjenice da je ispoljeno u toku vršenja vojne službe i da su okolnosti vršenja vojne dužnosti i boravka u ratnim uslovima uticale uz ostale faktore endogene prirode na njeno ispoljavanje, vojni invaliditet se utvrđuje u procentu od 40%, trajno. U nalazu i mišljenju se konstatuje nalaz psihijatra od dana 04. juna 1996. godine, sa dijagnozom: Stresno reaktivno anksiozno stanje i nalaz psihijatra od dana 08. aprila 2011. godine, sa dijagnozom: Mješovito anksiozno-depresivni poremećaj, pod sumnjom, izdat nakon 15 godina, te nalaz Stacionara D., gdje je tužilac liječen od 16. decembra do 31. decembra 1994. godine, zbog ponovljenog lupanja srca i opšte slabosti i utvrđuje da nema osnova za ocjenu vojnog invaliditeta po osnovu psihičkog oboljenja na osnovu jednog nalaza psihijatra iz 1996. godine izdatog nakon 11 mjeseci od demobilizacije i nalaza od aprila 2011. godine, jer nema kontinuiranog liječenja, niti praćenja bolesti pod nadzorom psihijatra. Iz tih razloga sud ocjenjuje da je osporeni akt pravilan i zakonit, zbog čega pobijanom presudom tužbu odbija.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je pobijana presuda zasnovana na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i pogrešnoj primijenjeni materijalnog prava. Ističe da svaka pravna država mora svojim građanima garantovati pravnu sigurnost i da jednom stečena prava ne mogu biti oduzeta naknadnim izmjenama zakona. Dispozitiv osporenog akta je nepravilan i nerazumljiv, na šta u tužbi nije ukazao kao pravno neuka stranka. Navodi da drugostepena ljekarska komisija ponovo nije odgovorila na ključna pitanja u vezi oboljenja tužioca, jer je tužilac bio zdrava osoba i niko u porodici nije bolovao od srčanih oboljenja, te je površno analizirala medicinsku dokumentaciju u pogledu psihičkog oboljenja i nije cijnila da je kod tužioca došlo do pogoršanja zdravstvenog stanja. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači ili presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na zahtjev tuženi ponavlja navode iz obrazloženja osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno članu 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je rješenjem od dana 02. marta 2009. godine donesenim po službenoj dužnosti u postupku prevođenja, tužiocu i dalje bilo priznato svojstvo RVI šeste kategorije sa 60% invalidnosti po osnovu oboljenja pogoršanog u VRS, a rješenje je zasnovano na nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije, broj: ... od 14. avgusta 1996. godine, prema kojem je kod tužioca za vrijeme vršenja vojne službe pogoršano oboljenje srca, a oštećenje organizma se cijeni po tački T-248.-80% Liste procenata i uz član 44. stav 2. Zakona umanjeno za 20%, utvrđuje ukupan vojni invaliditet od 60%, trajno. U postupku revizije tuženi rješenjem broj: ... od 20. jula 2012. godine, ukida to rješenje i rješava tako da tužiocu utvrđuje svojstvo RVI osme kategorije sa 40% vojnog invaliditeta, a presudom Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 010181 12 U od 24. februara 2014. godine, uvažanjem tužbe to se rješenje poništava.

U izvršenju presude Vrhovnog suda Republike Srpske, broj: 11 0 U 010181 14 Uvp od 16. aprila 2015. godine, kojom se odbija zahtjev tuženog za vanredno preispitivanje te presude od 24. februara 2014. godine i daje uputa tuženom za postupanje u ponovnom postupku, donosi se osporeni akt, a nakon pribavljanja nalaza i mišljenja drugostepene ljekarske komisije od 18. juna 2015. godine i dopune nalaza od 16. jula 2015. godine. U nalazu i mišljenju se konstatuje da je tužilac rođen 1953. godine, ima učešće u oružanim snagama Republike Srpske u periodu od 09. maja 1992. godine do 03. avgusta 1995. godine, dana 22. decembra 1994. godine tužiocu je pozlilo na prvoj borbenoj liniji, a bolest se manifestovala u vidu opšte slabosti i malaksalosti, pa je bolnički liječen u Stacionaru D. od 16. decembra do 31. decembra 1994. godine. Nalaz i mišljenje se daje nakon uvida u medicinsku dokumentaciju iz perioda učešća koja je navedena u nalazu iste komisije od 05. jula 2012. godine, u nalaz interniste od 02. marta 2011. godine u kojem je u dijelu anamneza navedeno da je zadnja kontrola kardiologa vršena prije 10 godina, zatim u otpusno pismo Klinike za kardio-vaskularne bolesti od 01. decembra do 03. decembra 2011. godine, kada je urađena koronarna angiografija i utvrđeno da su koronarni sudovi bez suženja, uz usporen protok kroz koronarne krvne sudove, sa preporukom za terapiju lijekovima pod dijagnozom: Stabilne angine pektoris, visokog krvnog pritiska, poremećaja ritma srčanih komora i povišenih vrijednosti masnoća u krvi. Izvršen je uvid u nalaz Niže vojne ljekarske komisije od 03. maja 1995. godine, u kojem se konstatuje da je bolest nastala prije stupanja u oružane snage, a da se pogoršala za vrijeme vojne službe. Utvrđuje se da je oboljenje srca sa poremećajem srčanog ritma kod tužioca multifaktorijalno uzrokovano oboljenje. Cijeni se po T-246.-70%. U skladu sa članom 10. stav 1. i 2. Pravilnika se izuzetno uzima kao osnov za priznavanje vojnog invaliditeta, jer se ispoljilo u toku vršenja vojne službe i cijeni da je liječenje u toku priznatog učešća bilo adekvatno, te uticaj okolnosti vršenja vojne dužnosti dužina boravka u ratu, uslovi ratovanja i starosna dob tužioca, tako da se utvrđuje udio vojnog invaliditeta 50% i ukupan vojni invaliditet po osnovu srčanog oboljenja po T-246. Liste 40%, trajno. U dopuni nalaza u pogledu psihičkog oboljenja se konstatuje nalaz psihijatra od 04. jula 1996. godine, dat u sklopu obrade za Invalidsku komisiju, pod dijagnozom: Stresno reaktivno anksiozno stanje (produžena reakcija), nakon jedanaest mjeseci od demobilizacije, nalaz psihijatra od 08. aprila 2011. godine sa dijagnozom: Mješoviti anksiozni depresivni poremećaj, PTSP suspekta (pod sumnjom), te konstatuje da nema osnova za ocjenu vojnog invaliditeta po osnovu psihičkog oboljenja na osnovu jednog nalaza iz 1996. godine i prvog narednog nalaza od aprila 2011. godine, bez kontinuiranog liječenja i praćenja pod nadzorom psihijatra. U nalazu od 05. jula 2012. godine je obrazložena promjena ocjenske tačke T-248. Liste, koja definiše potpunu srčanu insuficijenciju koja se nedovoljno popravljala liječenjem, da kod tužioca to nije slučaj prema medicinskoj dokumentaciji i prema kliničkom pregledu.

Na drugačiju odluku ne utiče prigovor da je dispozitiv osporenog akta nepravilan, jer se tužiocu i dalje priznaje svojstvo RVI „osme kategorije sa 40% vojnog invaliditeta“, po osnovu oboljenja ispoljenog vršeći vojne dužnosti kao pripadnik oružanih snaga Republike Srpske, s pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 24% od osnovice, a da je za osmu kategoriju kategoriju predviđena invalidnina od 9%, a ne 24%, pa da se ne zna koja kategorija je određena i koja prava mu pripadaju. U pitanju je očigledna pogreška učinjena prilikom pisanja rješenja, koju organ može ispraviti u svako doba. Tužiocu je u dispozitivu osporenog akta do dana kada je započet postupak revizije, pravilno priznato pravo na ličnu invalidninu od 24% od zakonom utvrđene osnovice kao i u prvostepenom rješenju, a od dana 21. jula 2012. godine pa nadalje priznato svojstvo RVI osme kategorije sa 40% vojnog invaliditeta po istom osnovu, sa pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 9% od osnovice, pa po ocjeni ovog suda taj nedostatak nije razlog za poništenje osporenog akta.

Neosnovan je navod da je tužiocu ranijim rješenjima po istom osnovu i na osnovu nalaza i mišljenja nadležnih ljekarskih komisija bio priznat status RVI šeste kategorije sa 60% invaliditeta, trajno i da se radi o stečenom pravu koje se ne može oduzimati, zato što je osporeni akt donesen u postupku revizije, na osnovu ovlašćenja iz člana 98. stav 4. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 134/11, 9/12 i 40/12, u daljem tekstu: Zakona o pravima boraca), koji propisuje da reviziju vrši Ministarstvo i odredbi člana 99. stav 1. i 3. istog zakona prema kojim se prvostepeno rješenje može izmijeniti, poništiti ili ukinuti, a što odgovara članu 95. stav 4. i članu 96. stav 1. i 2. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske-Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 55/07, 59/08, 118/09, u daljem tekstu: Zakona o pravima boraca-Prečišćeni tekst), na osnovu kojih se stečena prava mogu i izmijeniti ili izgubiti.

Ovaj sud ne prihvata stav da oboljenje srca kod tužioca ne spada u multifaktorijalno oboljenje, a takvu ocjenu temelji na odredbi člana 89. stav 1. Zakona o pravima boraca-Prečišćeni tekst, koja odgovara odredbi člana 92. stav 1. Zakona o pravima boraca, po kojoj se vojni invaliditet i činjenica da li je bolest u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe utvrđuju na osnovu nalaza, mišljenja i ocjene nadležnih ljekarskih komisija. Organ uprave i sud nemaju stručna znanja o oboljenju i oštećenju organizma RVI. Zato je ocjena vojnog invaliditeta izvršena na osnovu nalaza i mišljenja nadležne ljekarske komisije, koja je u skladu sa načelima medicinske nauke i stručnim znanjima, a na osnovu medicinske i druge relevantne dokumentacije priložene spisu predmeta, procenat vojnog invaliditeta kod tužioca utvrdila srazmjerno oštećenju organizma koje je nastalo kao posljedica vršenja vojne dužnosti u ratu, po osnovu oboljenja multifaktorijalne prirode.

Ne utiču na pravilnost pobijane presude, a time i osporenog akta, prigovori na pravilnost nalaza i mišljenja u pogledu ocjene psihičkog oboljenja tužioca, jer tužilac po osnovu psihičkog oboljenja ranije nije cijenjen i nije mu po tom osnovu bilo priznato pravo. Osporeni akt je donesen u postupku revizije u kojem se prvostepeno rješenje koje podliježe obaveznoj reviziji ispituje tako da se utvrđuje da li su status i prava koji su priznati rješenjem u skladu sa propisima koji su važili u vrijeme donošenja tog rješenja, a što je tuženi organ u ovom slučaju u cjelini ispoštovao. Iz tih razloga je za odlučivanje u tom postupku bez značaja i prigovor da komisija nije cijenila da je kod tužioca došlo do pogoršanja zdravstvenog stanja.

Prigovori da nije odgovoreno na navode tužbe i da je pobijanom presudom odlučeno na štetu tužioca nemaju osnova, jer obrazloženje pobijane presude sadrži pravilne razloge zbog kojih se tužba odbija, s ocjenom da je nalaz i mišljenje zasnovan na priloženoj medicinskoj dokumentaciji i da je dat u skladu sa članom 5. Pravilnika o radu ljekarskih komisija za ocjenu vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 100/12), jer sadrži činjenice koje su s medicinskog stanovišta značajne za donošenje pravilnog rješenja i da je mogao poslužiti kao osnov za donošenje osporenog akta.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovoga suda donošenjem pobijane presude nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev odbija.

S obzirom da se zahtjev za vanredno preispitivanje odbija, tužilac nema pravo na naknadu troškova upravnog spora, pa se na osnovu člana 49. i 49a. ZUS, u vezi sa članom 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03,

85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu člana 48. ZUS i ovaj zahtjev odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić